

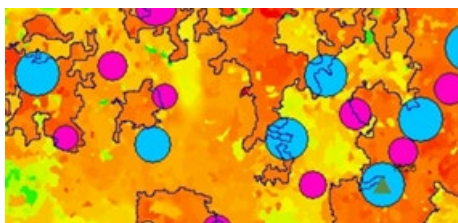

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Pētniecības projekts 1.2.1.1./18/A/004 Tehnoloģijas ģenētiskā ieguvuma efektīvai pārnesei stādu ražošanā un mežkopībā

Pētījuma posma ietvaros veikta telpisko daru analīze, raksturojot koku vainaga izvietojumu dažādā augstumā, to saskares joslas un koku savstarpējo konkurenci un vērtējot iespējas izmantot šādus aprēķinātu konkurences indeksus selekcijas stādījumu analīzē kā kovarināti iegūstamo rezultātu precizitātes paaugstināšanā, precīzāk nosakot atšķirības starp genotipiem.

Dažādu koku vainagu ievietojums augstumu sadalījuma (krāsas) aerofoto attēlā.

Tāpat pētījuma ietveros veikta 12 stādījumu vēsturisko (ierīkošanas) datu ievade un esošās stāvokļa uzmērīšana, raksturojot skuju un lapu koku audžu kopšanas pieejams ietekmi uz audžu kopējo un atsevišķu sugu pieaugumu, kā arī esošo un kopējo (ņemot vērā kopšanā iegūtos sortimentus) monetāro vērtību.

Veikta 3 parastās pases klonu, kam pētījuma ietvaros izstrādāta uzglabāšanas tehnoloģija, eksperimentu atkārtota uzmērīšana un trupes sastopamību (analizēta kā binārā pazīme) ietekmējošo faktoru novērtēšana.

Iegūtie rezultāti liecina, ka trupes sastopamībai stādījuma, kur tā konstatēta vairāk, ir relatīvi augsta ģenētiskā determinācija; arī pārējos 2 stādījumos iedzimsības koeficienta vērtības vidējas. Tātad ir nozīmīgi šo pazīmi ņemt vērā, vērtējot klonus.

Iedzimsības koeficients trupes sastopamībai apšu hibrīdu pārbažu stādījumos

Stādījuma Nr.	H^2	SE
620	0.45	0.705
640	0.18	0.169
699	0.15	0.134

Iepriekšējos mērījumos šajos stādījumos samērā daudziem ramiem konstatēts

stumbra plaisas, ko izraisa straujas temperatūras maiņas pavasara periodā (sala plaisas). Konstatēts, ka fenotipiski tās pozitīvi korelē ar koka caurmēru, tomēr ģenētiskā korelācija ir zema – var atrast tādus kolonus, kas ir ātraudzīgi (ar lielu vidējo caurmēru), tomēr ar zemu koku ar plaisām īpatsvaru. Tāpat konstatēts, ka 2 no 3 vērtētajiem stādījumiem arī plaisu klātbūtne būtiski ietekmēja trupes sastopamību, uzsverot nepieciešamību veikt noturīgu klonu atlasī.

Pētījuma rezultāti iekļauti diskusijā par audžu ražības paaugstināšanu Meža nozares konferencē 2021. gada 26.–27. janvārī.